

Mestres de pel·lícula

Fitxa de la pel·lícula "La simfonia del professor Holland"

adreçada als alumnes

Fitxa tècnica

Títol original: *Mr. Holland's Opus.*

Durada: 2 hores i 23 minuts.

País i any de producció: Estats Units, 1995.

Direcció: Stephen Herek.

Interpretació: Richard Dreyfuss, Glenna Headly, Jay Thomas, Olympia Dukakis, William H. Macy.

De què va la pel·lícula?: el músic Glenn Holland té un somni: crear la simfonia que el farà famós. Però mentrestant, la necessitat de tenir una feina i guanyar diners el condueix a un institut. És allà on fent de mestre s'enamorarà a poc a poc d'aquest ofici. Acompanyant els alumnes, escoltant i impulsant el que duen a dins. Però mentrestant també tindrà un altre repte: aprendre a reconciliar la vida laboral amb la familiar. És així com, de mica en mica, crearà una simfonia molt especial.

La convidada: Eva Bach és pedagoga, mestra, orientadora i terapeuta familiar, formadora de formadors i escriptora. Pionera en la introducció de l'educació emocional en els àmbits escolar i familiar a Catalunya. És autora de llibres com *Des-educat* (2004), *Adolescentes, qué maravilla* (2008) i *La bellesa de sentir. De les emocions a la sensibilitat* (2015).

Cursos recomanats: a l'ESO, batxillerat o cicles formatius.

Continguts que es treballen

Aquesta fitxa ha estat creada per l'equip de Catorze amb la voluntat d'estimular entre els alumnes un debat ric, engrescador i obert. Els continguts principals que treballarem a través de la pel·lícula *La simfonia del professor Holland*, així com de les reflexions, suggeriments i interpretacions recollits durant la sessió del cicle *Mestres de pel·lícula*, són:

- Educar en positiu.
- Com aprenem música.
- La importància de cuidar i escoltar les emocions.
- La comunicació: saber fer una escolta atenta.
- Com cuidem les relacions.
- Els somnis.
- Els reptes.
- La distància entre el món acadèmic i la vida.
- La responsabilitat i el compromís dels centres educatius i de les famílies.
- La diferència entre la disciplina i la confiança.

Tenint en compte la gran importància que té la música en aquesta pel·lícula, Eva Bach ens explica com ens beneficia estudiar-la:

La música aporta i desenvolupa sentiments, valors, aptituds, competències i actituds d'una gran bellesa humana i d'una gran utilitat per a la vida. Afavoreix l'aprenentatge escolar i millora el rendiment acadèmic. A més a més, Howard Gardner assegura que entre els vuit tipus d'intel·ligències hi ha la intel·ligència musical.

Indicacions didàctiques per al professorat

En primer lloc hauríem de **contextualitzar** la pel·lícula. On i quan està passant, i quins són els temes que treballem. Per començar, ens mostra la realitat d'un institut situat als Estats Units. També ens va donant referències del context social que estan vivint. Per tant des de la mort de John Lennon, com el fet que hi hagi alumnes que han d'anar a la guerra o el mateix discurs de Martin Luther King, ens podrien servir per introduir i profunditzar nous coneixements.

Podríem organitzar diversos debats a partir de les preguntes suggerides en aquesta fitxa: unes estan preparades per ser qüestionades abans de veure la pel·lícula, i les altres, per fer-ho després. En el darrer apartat, les preguntes es concreten en escenes. Al mateix temps, hauríem d'estimular que els alumnes es plantegin nous dubtes i interrogants.

La **conversa** seria una manera d'encaminar-ho. Sense presses, tranquil·lament. Veient que **el coneixement sempre es va ampliant. Com a mestres hem de facilitar que parlin, que aprenguin a resumir el que expliquen, i que ho sàpiguen compartir.**

Per altra banda, els mestres hem de fer de guies perquè els alumnes aprenguin **a interpretar el llenguatge cinematogràfic des d'un esperit crític.** Podríem plantejar preguntes com: Per què el director ens ha mostrat aquesta imatge i no una altra? Per què la càmera l'ha dirigida aquí i no allà? Com ha aconseguit en aquesta escena que ens emocionem?

Cal tenir present que sovint el cinema s'acosta molt a la realitat. Podem sentir-nos molt implicats en el que està passant perquè és possible que en alguns aspectes s'assembla al que estem vivint. A través de la pel·lícula és més fàcil **identificar-nos, emocionar-nos i establir vincles d'empatia**.

Aquesta pel·lícula pot servir per entendre el valor de la música. Com l'ensenyem, com l'aprenem, per quins motius és important. Com ens permet connectar-nos amb les emocions i amb la vida. A més a més, també pot ser una porta oberta per preguntar quins somnis tenen els alumnes. Contra quines adversitats creuen que toparan per complir-los i per què és important tenir-ne. Al mateix temps, un altre tema important que es pot posar sobre la taula és la importància de sentir que algú confia en tu i et dóna ales per fer el que creus que has de fer, des de la responsabilitat i el compromís.

Abans de veure la pel·lícula, què en penses, d'això?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat previ al visionat de la pel·lícula:

Què és el que t'agrada dels teus mestres?

Qui t'educa?

Què vol dir ser bon alumne?

T'ho passes bé aprenent? Creus que els teus mestres gaudeixen quan ensenyen?

És necessari tenir somnis? Quins són els teus somnis?

Si no aconseguixes el que volies, és possible sentir-te satisfet, igualment? Com es pot fer això?

Podem aprendre alguna cosa dels somnis que no aconseguim?

Què creus que ens aporta la música a la vida i al nostre creixement com a persones?

Quina és la millor manera d'aprendre música?

Què aporta i què requereix tocar un instrument musical?

Valores per igual els resultats d'un examen de música que d'una altra assignatura? Per què?

Què creus que és allò més important que necessiten els alumnes?

Com es pot guanyar la confiança de l'alumne un mestre?

Què diries que vol dir que un mestre et fa de brúixola?

Quan un professor s'equivoca, com reacciona? Ets tolerant?

I després?

Et suggerim una sèrie de preguntes per estimular el debat posterior al visionat de la pel·lícula:

El professor Holland és un bon mestre? I un bon pare?

Per què al principi, com a pare, no es compromet totalment amb el seu fill?

Què necessita per connectar amb el seu fill? I per connectar amb els alumnes?

Com a músic que és, sap escoltar els altres?

Creus que el professor Holland entendria les teves preocupacions? Per què?

En quin moment els alumnes desperten l'interès per aprendre música? Com s'hauria d'ensenyar la música?

Com s'hauria d'avaluar?

Per què el professor Holland s'acaba enamorant del seu ofici?

El professor Holland rectifica quan s'equivoca?

Explica el cas d'un alumne que hagi evolucionat gràcies a la confiança de Holland. Com ha estat aquesta maduració?

Després de veure com el Louis Russ aprèn a tocar el tambor, creus que tothom pot aprendre música? De què depèn?

Explica quines pistes ens dona la pel·lícula sobre el context social que estan vivint.

Per què el professor Holland porta l'Stadler a l'enterrament de Louis Russ?

Qui era John Lennon? Per què era tan important per a en Cole?

Per què hi ha joves que han d'anar a la guerra?

Quina relació hi ha entre els mestres?

Per què l'equip directiu no valora per igual el rock que la música clàssica?

Què creus que suposa per a l'equip directiu l'assignatura de música? I per al professor Holland? I per als alumnes?

Per què és important que un mestre preguntí als seus alumnes què volen ser?

Els alumnes tenen somnis? Ells sols els podrien complir?

Renunciant al seu somni, què va aconseguir el professor Holland?

Com a director d'orquestra què aprèn a dirigir el professor Holland?

Escenes per reflexionar

T'oferim una selecció d'escenes amb preguntes que conviden a reflexionar, a suggerir noves idees i a enriquir un possible debat.

1. L'escena en què el professor Holland renya els alumnes dient-los que els exàmens estan molt mal fets. I en llegeix les respostes en veu alta, deixant-los en evidència. Per què creus que els resultats dels exàmens eren tan dolents? De qui n'és la culpa? Com creus que n'hauria d'haver dit els resultats? Per què creus que al principi no aprenen res?

2. L'escena en què el professor Holland toca el piano i els nois i noies, després d'haver estar mesos sense aprendre res, tenen interès i es motiven. Per què creus que es produeix aquest canvi? Quina creus que és la millor manera d'aprendre música?

3. Les escenes en què veiem com el professor Holland a poc a poc estima més i més l'educació. Com s'enamora del seu ofici? Creus que els altres mestres estimen el que ensenyen?

4. L'escena en què la dona del professor Holland veu que el seu fill és sord. Quin vincle creus que s'estableix entre la mare i el fill? Què creus que suposa per ella que el professor Holland estigui poc per casa?

5. L'escena en què està a la cuina de casa amb la seva dona i el Cole, que és petit, comença a cridar perquè no saben interpretar què vol. Quin vincle estableix el professor Holland amb el seu fill? Per què creus que d'alguna manera evita estar a casa? Com recupera el vincle amb la família?

6. L'escena en què el professor Holland treu la partitura a la Gertrude. Per què ho fa? Per què creus que en aquell moment la Gertrude progressa amb tanta rapidesa tot i no tenir la partitura al davant? Què necessites per tocar bé un instrument?

7. L'escena en què finalment Louis Russ aprèn a portar el ritme a l'orquestra. Com ho aconseguix? Què fa el professor Holland per ajudar-lo a aconseguir-ho?

8. L'escena en què la directora regala una brúixola al professor Holland. Per què al principi la directora li deia que els alumnes no el veien com una brúixola? Per què al final li regala una? A tu, qui et fa de brúixola?

9. L'escena en què es planteja que es tregui l'assignatura de música. Què creus que passaria si no tinguessis l'assignatura de música? Per què creus que pot ser important estudiar-la?

10. L'escena final en què els alumnes de totes les promocions i professors fan una sorpresa al professor Holland per reconèixer la seva feina. Creus que els mestres es mereixen aquest reconeixement? Per què? En cas que hagis vist com un mestre es jubilava o deixava l'escola, creus que ha rebut el comiat que es mereixia? Quin proposaries?